

פרשת מסעי

זה הדבר אשר ציוה ה' לבנות צלפחד לאמור לטוב בעיניהם תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים (לו, ו)

בדברי הפסוק נראה לכאורה סתירה, דבתחילה משמע שיש להן רשות לינשא לאיזה שבט שירצו, ולבסוף הכתוב אמר 'אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים'.

ונראה לבאר ע"פ מה שאמרו חז"ל, שבאמת בנות צלפחד לא היו ראויות להוליד כיון שנישאו לבעליהן אחר ארבעים שנה, אלא מחמת צדקתן נעשה להן נס וילדו.

ולכן, בתחילה אמר הכתוב 'לטוב בעיניהם תהיינה לנשים', כיון שנחלת השבט לא ייגרע ע"י הנישואין הללו, כיון שע"פ טבע בין כך לא יולידו ומה שירש הבעל אין בזה גריעותא, שהרי ירושת הבעל אינה דאורייתא, אבל בכ"ז כיון שחפץ אני לעשות להן נס שיוולדו להן בנים, ואין זה מן הנכון שאעשה נס אשר יגרום את גריעת נחלת השבט של אביהן. לכן מייעץ אני להן עצה טובה שרק למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים, ואז תהיינה האפשרות לעשות להן נס שיוולדו להם בנים, מאחר שלא יגרע נחלת אביהן ע"ז.

(חתם סופר)

ע"פ המבואר יובן המשך דברי הכתוב (פסוק י) 'כאשר צוה ה' את משה כן עשו בנות צלפחד'. ולכאורה פשיטא הוא.

אלא דכיון דהקב"ה אמר להם רק עצה טובה, ואמנם ע"פ דין היו יכולות לישא אנשים כטוב בעיניהן, אך בכ"ז שמעו לעצה טובה של הקב"ה ובחרו להן אנשים ממשפחת אביהן.

מקור: ליקוטי בתר ליקוטי בשם רבי שמשון רפאל הירש